

APRIL 1957

4e JAARGANG No. 8

BIJ DE BISSCHOPSWIJDING

van

Z.H. Excellentie Mgr. W. M. BEKKERS

12 februari 1957 was niet alleen een grote dag voor het bisdom 's Hertogenbosch, maar ook voor de Brabantse Gildebroeders, toen Z.H. Excellentie Mgr. Wilhelmus Marinus Bekkers de bisschopswijding ontving uit handen van Mgr. W. Mutsaerts, bisschop van 's Hertogenbosch in tegenwoordigheid van Z.H. Excellentie Mgr. Paolo Giobbe, Apostolisch Internuntius in Nederland en het gehele Nederlandse Episcopaat.

Mgr. Bekkers, Titulair Bisschop van Thasos en Coadjutor van Z.H. Excellentie Mgr. W. Mutsaerts, is namelijk een echte Gildebroeder, lid van het Sint Jorisgilde te Tilburg, waar Mgr. voor de Bisschopswijding pastoor van het Heike was, de oudste parochie van die stad.

Mgr. Bekkers die op 20 april 1908 te St. Oedenrode werd geboren, had reeds van jongsafaan belangstelling voor het Gildewezen. Als pastoor van het Heike kwam Mgr. in contact met het Gilde St. Joris, hetwelk een typisch Gilde van landbouwers is. Om aldaar Gildebroeder te kunnen worden, dient men van boerenafkomst te zijn en zo mogelijk nog grond te bezitten. Dit kwam op een receptie ter sprake en Mgr. die landbouwerszoon van afkomst is, liet doorscheren dat hij er wel voor voelde om Gildebroeder te worden. Toen had je de poppen aan het dansen. De vroegere pastoor van het Heike werd lid van Sint Joris, legde de belofte af „met de hand op de pees”, en nam in 1956 deel aan het koningschieten, waarbij de vogel behoorlijk geraakt werd. Ook op de teeravond ontbrak Mgr. evenmin, liet zich het worstenbrood goed smaken en voelde zich bij de Gildebroeders best thuis.

Toen Z.H. de Paus, pastoor Bekkers tot Bisschop benoemde, moest deze zijn parochie en daarmee het Gilde Sint Joris

gaan verlaten. Op 7 januari 1957 nam Mgr. officieel afscheid op een feestavond van St. Joris met de uitdrukkelijke belofte lid van het Gilde te zullen blijven. Als herinnering werd door de Overheid van het Gilde een prachtig Delfts blauw bord aangeboden met een toepasselijk rand-schrift.

Dit alles vertelde Mgr. in een exclusief interview aan de redactie van de Gildetrom. Mgr. hoopt te bereiken dat hij steeds open zal staan voor alles wat mooi en goed is onder de mensen. De Gilden zijn er altijd geweest om het geloof te bewaren en de kerk te beschermen en het is de oprechte mening van Mgr. dat al wat edel en schoon is, door de Gilden geëerbiedigd dient te worden, waaronder op de eerste plaats ons Heilig Geloof geldt.

Bij voorkomende gelegenheden zal Mgr. zijn best doen aanwezig te zijn en zodoende het contact met het Gildenwezen, hetwelk Hij zulk een warm hart toedraagt, levendig te houden.

Op de dag van de plechtige Bisschopswijding, werd Mgr. Bekkers en zijn gevolg door het Gilde St. Joris, Tilburg, naar de kathedraal geleid, waarbij ook afgevaardigden van het Federatie- en Kringbestuur Oirschot aanwezig waren. De stoet werd opgeluisterd door vendeliers en tambours van het Gilde St. Sebastiaan en Barbara Moergestel, welke ook de Erewacht betrok bij de ingang van de kathedraal onder de luidtoren. Deze plechtigheid herhaalde zich toen Mgr. na de Bisschopswijding de basiliek van St. Jan verliet en daarbij over het uitgespreide vaandel van St. Joris trad, een eerbewijs, hetwelk slechts is voorbehouden aan gekroonde hoofden en de Prinsen der Kerk.

De traditionele vendelgroet werd gebracht vlak voor de receptie bij de zusters in de Choorstraat, waar Mgr. tijdelijk verblijft.

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden. REDACTIE C. A. B. A. M. Schade, Moergestel. ADMINISTRATIE M. A. Adriaansen, Kloosterstraat 9, Goirle. Typografische verzorging: Drukkerij en Uitgeverij „de Hoop”, Hoogvensestraat 163 te Tilburg.

Het was mooi weer maar erg winderig en het vendelen viel niet mee door de harde trek welke de aanwezige zijstraat veroorzaakte. Desalniettemin sloegen de vendeliers een uitstekend figuur, hetwelk door Mgr. en de vele toeschouwers hogelijk op prijs werd gesteld.

Vervolgens hield Mgr een korte toespraak en dankte de Gildebroeders hartelijk voor de gebrachte hulde. Doelende op de harde wind, waarmede de vendeliers hadden te kampen, zeide Mgr. dat de Gilden ook de storm der tijden steeds hadden weten te trotseren; laten zij zich nu vooral ten doel stellen hun schone tradities te handhaven, want alles wat schoon is, brengt ons tot God.

Daarna begon een ongelooflijk drukke receptie, waarbij de aanwezige Gildebroeders de gelegenheid kregen om Mgr. persoonlijk de hand te drukken.

Een onvergetelijke dag voor de Gildebroeders, welke het voorrecht hadden deze te mogen opluisteren.

Red.

Bijlage van de Gildetrom

Ditmaal ontvangt U bij onze april-aflevering een overzichtelijk kaartje, waarop door de goede zorgen van de Heer Jan Toorians te Loon op Zand de vijf bij de Noord Brabantse federatie van schuttersgilden aangesloten Kringen zijn ingetekend, terwijl alle plaatsen waar Gilden zijn gevestigd, werden opgenomen.

Bestaan er in een bepaalde plaats meerdere Gilden, dan wordt zulks door een cijfer achter de plaatsnaam aangeduid. Al bij al een overzichtelijk en practisch kaartje, hetwelk iedere Gildebroeder, die belang stelt in het Gildewezen, buiten zijn eigen gilde, zeker in zijn bezit dient te hebben. Tevens een woord van hartelijke dank voor het waardevolle initiatief dat de Heer Toorians in deze heeft genomen.

Red.

HERINNERINGEN van een oud-jurylid

Aan een vriendelijk verzoek om een bijdrage in „De Gildetrom” voldoe ik gaarne.

Omdat ik meer dan dertig jaren lang, nu hier dan daar, ben aangezocht geweest om in een Jury zitting te nemen, vooral ter beoordeling van het Gildezilver en perkamenten, meen ik er goed aan te doen enkele herinneringen daaraan op te halen en hierbij een paar opmerkingen te maken, die m.i. tot voordeel van wedstrijden in de toekomst strekken kunnen.

Het schijnt voor een feest-vierend Gilde altijd een extra moeilijkheid te zijn een Jury samen te stellen voor de beoordeling van de diverse „oudhedens”. Geen wonder omdat die meestal gekozen moet worden uit kringen, die met het eigenlijke Gildewezen niet te maken hebben. Dikwijls is men al heel gelukkig, wanneer één geschied- of oudheidkundige zich voor die taak wil lenen. Een paar notabelen uit het dorp zijn dan wel te vinden om deze „deskundige” bij zijn taak te assisteren. De ontvangst, die zo’n jurylid bij het feestvierend Gilde te beurt valt, is zeer verschillend. dat hangt voor een groot deel af van de lui, die het feest organiseren. Ik heb het meegemaakt, dat me tevoren

werden toegestuurd een programmaboekje, een cocarde, waarmee ik me bij aankomst moest tooien, een opgave van de plaats, waar ik me kon vervoegen enz. Soms was men zo vriendelijk me een reisgelegenheid naar het feestterrein aan te bieden. ’t Is me ook wel eens overkomen, dat ik een programma toegestuurd kreeg en daarmee uit. Bij aankomst in het dorp — waar ik volslagen vreemd was — kon ik zoeken naar het Gildehuis en trof daar niemand aan. Allen waren reeds naar het Raadhuis vertrokken waar de feestelijke ontvangst zou plaats hebben. Op het feestterrein werd ik verwezen naar een veraf gelegen schoollokaal, waar de gildeschatten waren gedeponeerd op diverse tafels en banken. Als ik daar op eigen houtje — omdat ik niemand zag — begon met het bekijken en betasten van de schilden, kwam er eindelijk iemand naar me toe, die heel blij was een collega-jurylid te mogen begroeten. Het derde lid kende ook hij niet persoonlijk, maar die ontdekte ons ook later toevallig.

Een moeilijkheid leverde de aanwezigheid van enkele gildebroeders tijdens de keuring op. Heel begrijpelijk, dat zij op hun

„schatten” willen toezien, vooral als er ook diverse kijkers rondneuzen, maar voor de jury zijn zulke pottenkijkers erg hinderlijk.

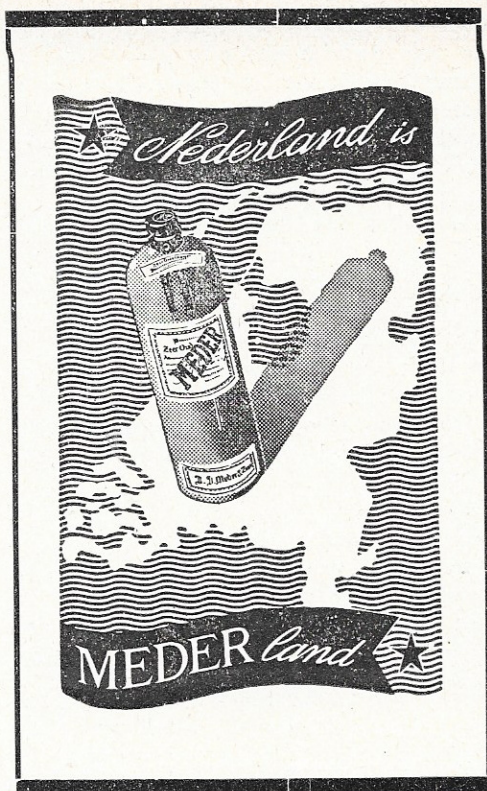
Aan het tentoonstellen van gilde-attributen wordt dikwijls maar weinig aandacht en zorg besteedt, een gevolg vaak van een te kleine expositieruimte. Dat bemoeilijkt het werk van de jury zeer, vooral doordat zij slechts een zeer beperkte tijd voor haar onderzoek nodig beschikbaar heeft.

Een tentoonstelling van de gildeschatten voor het publiek na de keuring, dient m.i. achterwege te blijven. Ik denk, dat veel gildebroeders het hiermee eens zullen zijn. En er zullen weinig of geen bezoekers dáárom van het gildefeest wegblijven. De mogelijkheid zou te overwegen zijn eens een enkele keer 'n speciale tentoonstelling van gildeschatten te organiseren, los van een gildedag.

Als de taak van de „silverjury” is afgelopen en een rapport is opgemaakt, komt dikwijls de moeilijkheid waar en bij wie ze haar bevindingen kan kwijt worden. Want tijdens haar werk zijn op de feestweide de wedstrijden in vendelen, trommen, standaardrijden, schieten etc., begonnen en dan moet één persoon vaak op tien plaatsen tegelijk zijn. Wij, als juryleden, lopen dan in de grote hoop verloren en moeten maar zien waar we ons vertier zullen vinden. Meer dan eens ben ik vertrokken zonder gelegenheid gehad te hebben één van de organisatoren van het feest nog te ontmoeten. Al die tekortkomingen en onaangenaamheden heb ik natuurlijk niet op één feest tegelijk ontmoet, maar hier dit en daar weer iets anders. Ik zeg dit niet om iemand onaangenaam te zijn, maar alleen om op een veelvoorkomend tekort aan organisatie te wijzen.

Meermalen ben ik ook op de meest aangename wijze ontvangen en van dergelijke ontmoetingen heb ik nog steeds prettige herinneringen bewaard.

Door de samenstelling van het programma, of liever door het uitloven van de prijzen, komt de jury vaak voor moeilijkheden bij de toekenning ervan. Als het programma vermeldt: „oudste schild”, „grootste aantal schilden”, „meest originele costume” etc., dan zijn dat allemaal begrippen, die nader dienen te worden omschreven en vastgesteld en die niet telkens de jury voor twijfelachtige of ongefundeerde beslissingen

moeten plaatsen. Het moet niet voorkomen, dat een bepaald Gilde met een eerste prijs gaat strijken voor het grootste aantal schilden en een ander dat méér konings-schilden heeft, maar niet zoveel herinneringsmedailles of prijzen kan tonen, daarbij wordt achtergesteld.

Het toekennen van een prijs voor de oudste papegaai, het oudste schild, etc., is voor de gilden zelf weinig aantrekkelijk, omdat er geen enkel wedstrijd-motief aan vast zit. Het is misschien stom geluk, dat het ene Gilde een ouder schild heeft dan een ander, dat in jaren mogelijk heel veel ouder is. Hetzelfde geldt voor de oudste perkamenten. 't Is best te begrijpen, dat veel Gilden er voor terugschrikken deze mee te brengen en door Jan-en-alleman te laten betasten, temeer nog omdat zij weten toch geen kans op 'n prijs te hebben, omdat ze in het programmaboek te voren kunnen zien, dat een bepaald Gilde meedoet, dat een vorige keer oudere papieren had. Een dergelijke bekroning zou m.i. zeer goed op een speciale tentoonstelling als bovenbedoeld op haar plaats zijn. In de laatste jaren worden prijzen toegekend voor het „best onderhouden zilver en voor „het

mooiste geheel van de zilverschat". Dit juich ik ten zeerste toe, omdat hierin een echt wedstrijdelement zit, waaraan alle Gilden kunnen deelnemen en dat de rechtmatige trots op eigen bezit kan stimuleren. Zo zou het bijv. aanbeveling verdienen prijzen toe te kennen voor de mooist ingerichte en best bijgehouden ledenlijst, voor de meest regelmatig bijgehouden administratie enz

Dit zijn enkele losse gedachten en opmerkingen, die al schrijvende bij me opkwamen, en die mogelijk voor eventuele Gildefeest-organisatoren enig nut kunnen afwerpen.

Helmond,

JAC. J. M. HEEREN

VERGADERING

van de Noord-Brabantse federatie
van Schuttersgilden te Eindhoven,
op 26 januari 1957.

De volgende belangrijke punten werden besproken:

Bisschopswijding Mgr. Bekkers.

Contact zal worden opgenomen met de Overheid van het Gilde St. Joris te Tilburg, waarvan Mgr. lid is. Bij de plechtigheid

zullen afgevaardigden aanwezig zijn van de Federatie en van de Kring Het Kwartier van Oirschot.

Zondagswet.

Een daartoe ingestelde commissie moet voor 1 februari een lijst hebben van de bestaande Gilden en rapport uitbrengen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Voor de bestaande Gilden zal dan vermoedelijk ontheffing worden gegeven van de zondagswet, zodat de oude Gilden gebruiken dan doorgang kunnen vinden. Ter vergadering worden op een A.N.W.B. kaart van Noord-Brabant (schaal 1:100000) de plaatsnamen onderstreept in zwart, waar levende Gilden aanwezig zijn, in rood waar het betreft slapende Gilden. Voorzover bekend zijn de laatste in onze

BIJ DE FOTO:

Het Gilde St. Antonius en St. Sebastiaan te Haaren, ontving van de oud-gijzelaars en politieke gevangenen van het kamp Haaren een nieuwe standaard, welke uitgevoerd is in dezelfde kleuren als de oude, die nog stamt uit 1749.

V.l.n.r. De Heren Dr. Stenisz, Vermeer, Witlox, van de Wiel, van de Laak, Jan v.d. Mortel en van der Heijden.

Kring St. Willibrordus te Casteren en een Gilde waarvan de naam nog niet bekend te Netersel.

Overzicht kaart Gilden.

De Heer Torians te Loon op Zand, heeft een kaart ontworpen, waarop alle plaatsen voorkomen in Noord-Brabant waar Gilden gevestigd zijn. Zijn er ter plaatse meerdere Gilden, dan wordt dit door een cijfer aangeduid. De redactie heeft gemeend, deze zeer praktische kaart, als bijlage van het voorjaarsnummer van de Gildetrom, te moeten bijvoegen. Hulde aan de Heer Torians, voor zijn initiatief en moeite.

Erelid Federatie.

De Heer C. J. Paaymans, welke om gezondheidsredenen zal aftreden als voorzitter van de Kring Kempenland, wordt met algemene stemmen benoemd tot erelid der Federatie. Een fruitmand zal naar het ziekenhuis gezonden worden, waar de Heer Paaymans gelukkig aan de betere hand is.

Kringdagen 1957.

Het ligt in de bedoeling dat geen Gilden buiten de Kring naar de Kringdagen komen, zodat iedere Kringdag haar eigen Gilden ziet. Uitzondering zou kunnen worden gemaakt om deel te nemen met aparte prijzen of buiten mededingen. Dit wordt om praktische redenen echter afgeraden. De agenda 1957 wordt als volgt vastgesteld:

19 Mei: Kringdag Het Kwartier van Oirschot bij het Gilde St. Joris en St. Sebastiaan te Hilvarenbeek.

26 Mei: Kringdag Kempenland bij het Gilde St. Catharina en Barbara te te Leende.

26 Mei: Kringdag Land van Cuyk bij het Gilde St. Catharina te Mill.

30 Juni: Kringdag van de Kring Maasland bij het Gilde St. Crispinus te Besoyen (tevens 120-jarig bestaan).

11 Augustus: Vrij internationaal Gildefeest ter ere van het 350-jarig bestaan van het Gilde St. Sebastiaan te Hoogeloon. Dit Gildefeest zal voor de televisie worden opgenomen.

Midden zomer: Vrij Gildefeest van het Gilde Salvator Mundi te Oeffelt, waarvan de datum nog nader zal worden bekend gemaakt.

Federatie-dag.

Deze zal in 1957 niet worden gehouden. **Priesterfeest Mgr. de Brouwer.**

Op 18 december 1957 zal Mgr. Dr. P. C. de Brouwer zijn 60-jarig priesterfeest herdenken. Vanzelfsprekend zullen de Gilden zich bij dit zeldzame jubileum niet onbetuigd laten. Nadere mededelingen volgen nog.

Vendelcommissie.

Deze commissie heeft een lijvig rapport gepubliceerd over alle bijzonderheden welke betrekking hebben of het vendelen zelf alsmede de promotie in verschillende klassen. Een aanvulling zal nog verschijnen met beoordelings-instructie voor de juryleden, alsmede aanwijzingen voor de invulling van het vendelformulier. Het ligt in de bedoeling dat alle Kringen selectiewedstrijden houden als overgangsmaatregel voor de nieuwe vendeliers-regeling, waarbij de klasse voor iedere vendelier zal worden vastgesteld.

Federatie Schietcommissie.

De volgende functionarissen zijn genoteerd als leden van de Federatie Schietcommissie:

Kring Kwartier van Oirschot: J. van Loon, Oirschot, (Kruisboog en voetboog).

A. Adams te Hooge Mierde(handboog)

Het commissariaat voor geweer is nog vacant, daar de Heer van Berkel te Tilburg zich om gezondheidsredenen heeft teruggetrokken. Voorzitter Luyten zal trachten een andere functionaris te vinden.

Kring Maasland: J. H. Brouwers te Heusden. Meerdere commissarissen zullen nog worden opgegeven.

Land van Cuyk. De Heer L. Achten te Groeningen.

Kring Kemperland en Kring Peelland.

Nog geen commissarissen aangewezen.

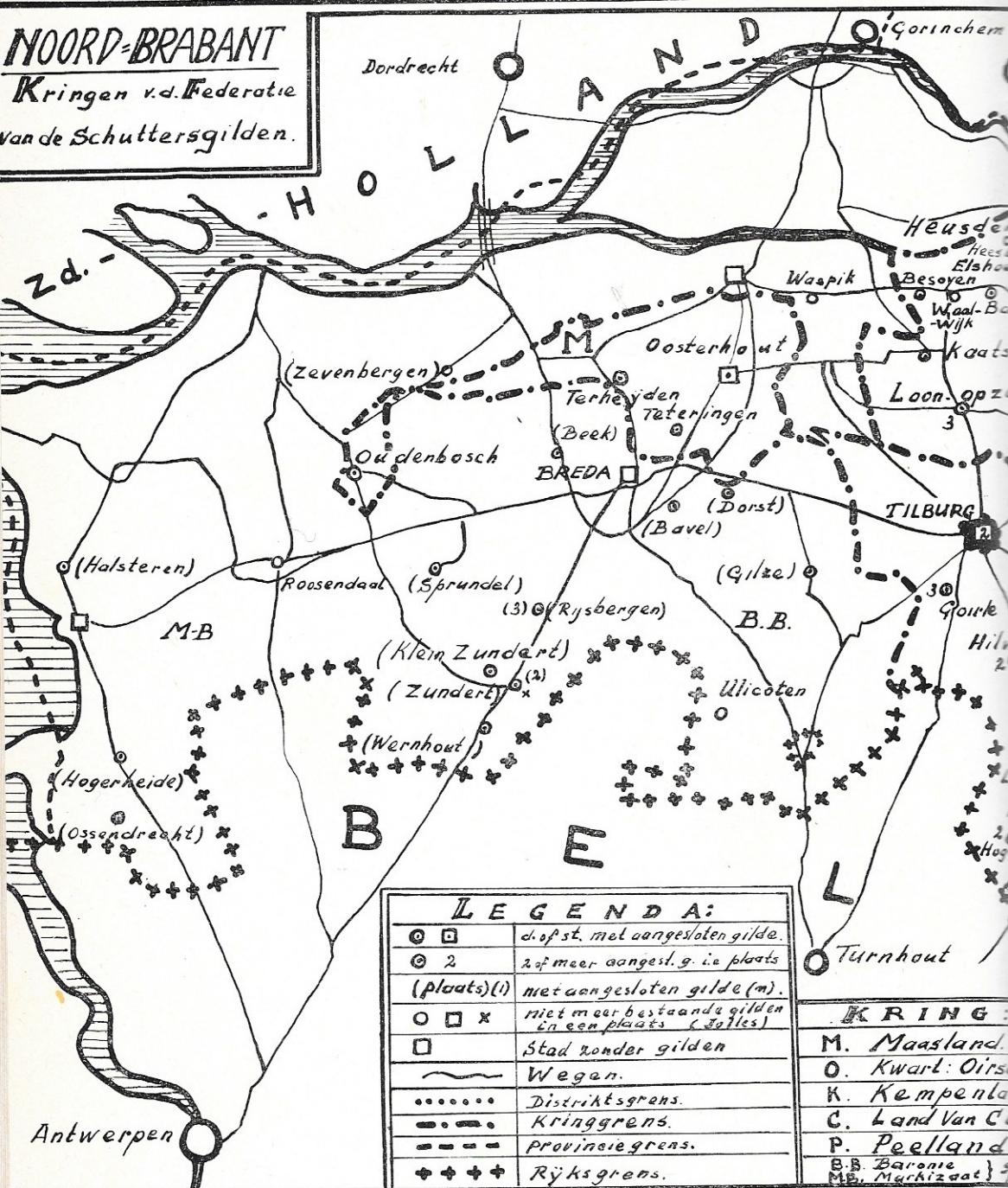
Zwevende Gildebroeders.

De Heer Schroeders heeft gedachten over een Gilde van Zwevende Broeders, waarbij hij diegene bedoelt die gaarne Gildebroeder zouden zijn, doch dit niet kunnen vanwege het ontbreken van een Gilde ter plaatse, of uitgetreden zijn uit een slecht geleid Gilde. Voor een dergelijk zwevend gezelschap komt ook een zwevende patroon in aanmerking, b.v. de H.H. Engelen. De reactie van de vergadering op deze gedachten blijkt negatief te zijn.

NOORD-BRABANT

Kringen v.d. Federatie
vande Schuttersgilden.

Schaal: 1:400 000

v.d. Federatie
ttersgilden.

Dordrecht

The map shows the southern region of the Netherlands, including the provinces of Noord-Brabant and Limburg. Key features include:

- Provinces:** Noord-Brabant (top), Limburg (bottom right), Zeeland (bottom left), and Antwerpen (far left).
- Cities and Towns:** Eindhoven, Maastricht, Tilburg, Breda, and many smaller towns like Vught, Helmond, and Oss.
- Rivers:** The Scheldt river (Schelde) is prominent, flowing from the south towards the north.
- Boundaries:** The Dutch-German border is marked with a dashed line and stars, and the Dutch-Belgian border is marked with a dotted line and stars.
- Map Labels:** 'NEDERLAND' is written across the top, and 'DUITSLAND' is written vertically on the right side.
- Scale:** A scale bar at the bottom right indicates distances in kilometers (0, 5, 10 km).

♦♦♦♦♦ DUTSI AND

Liessel

LIMBURG

Schaal: 1:400 000

v.d. Federatie
ttersgilden.

M-B

side) *

~~10042~~

old from "

LEGENDA:

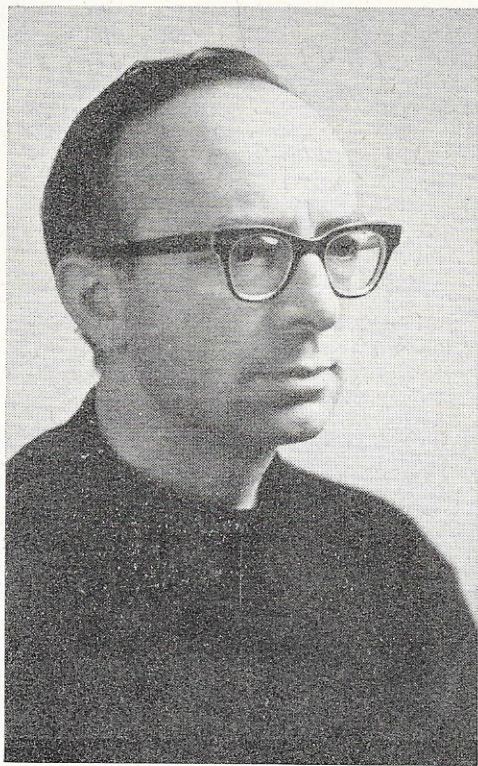
⊙ ⊠	dopst. met aangesloten gilde.
⊙ 2	2 of meer aangesl. g. i.e. plaats
(plaats)(1)	met aangesloten gilde (m).
○ □ x	niet meer bestaande gilden in een plaats (gilles)
□	Stad zonder gilden
~~~~~	Weg.
.....	Distriktsgrans.
— . — .	Kringgrans.
— — — —	Provinciegrans.
++++	Ryksgrans.

K R I N G :

M.	Maasland.
O.	Kwart: Oirschot.
K.	Kempenland.
C.	Land Van Duijk.
P.	Peelland
B.B.	Baronie
M.B.	Maritzaat } geen
	KLING

HOGE ONDERSCHIEDING voor een vriend van de Gilden.

Wie op een mooie zomerdag een donker gebrilde man van achter in de veertig in een geruiten bemd per open sportwagen over een Brabantse landweg ziet stuiven, krijgt misschien de zeer vluchtige indruk, dat daar een artiest passeerde; maar hij zal beslist niet vermoeden, dat die artiest geestelijke en rector van een nonnenklooster is, tenzij hij als insider EGBERT DEKKERS kent, de Brabantse priester-kunstenaar die de Provinciale prijs voor Schone kunsten in ontvangst heeft mogen nemen.

* * *

Deze hoge onderscheiding was aanleiding voor het Gilde St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel om onmiddellijk op te trekken naar Hoogenhuizen en door het brengen van een vendelgroet, de gelukkige priester-kunstenaar te kunnen eren, wetende dat bij de overstelpende gelukwensen, hem de Gildegroet het meest aan het hart lag. Bij zijn toespraak toonde Rector Dekkers zich uitermate verheugd over deze hulde welke gebracht werd ter ere van de Provinciale Prijs voor schone kunsten 1956. Hij meent echter dat een geheel andere kunst, nl. die van het vendelen, zeker zo belangrijk was en uitte zijn blijdschap dat hem deze eer te beurt viel. Vandaar dat wij gaarne melding maken van deze bijzondere gebeurtenis.

Red.

Gildetrom.

Verschillende afgevaardigden hebben gehoord van de Gildetrom, welke door het Kwartier van Oirschot wordt uitgegeven. Anderen hebben het zelfs in hun bezit en zijn vol lof over deze uitgave. Velen vinden dat er een federatieblad moet komen en achten de Gildetrom hiervoor zeer geschikt. De voorzitter voelde hier zeer zeker voor als het geheel financieel kloppend kan worden gemaakt. De Federatiesecretaris vindt dat de Heer Schade ondeugend is geweest door zonder overleg ineens met het blad voor de dag te komen. Deze beroept zich op orders van z'n Kringbestuur. De Heer van Extel vraagt bijzonderheden over uitgave en exploitatie van het blad, welke vraag door de Heer Schade wordt toegelicht. De Heer Schroeders zegt dat een federatieblad wel zeer goed op poten moet worden gezet en dat het vooral klein en dan ook gezond moet worden gehouden. Momenteel acht hij op dit punt de gehele Federatie nog onoverzichtelijk. De Heer Torians acht een federatieblad onmisbaar

en verwijst hier ook naar Duitsland. Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel, de voorzitter, heeft grote lof voor de Gildetrom en stelt voor, dit punt op de agenda van de volgende vergadering te zetten.

Finantiën

De Penningmeester, de Heer G. van Boekholt, heeft de gelden 1956 ontvangen van de Kringen Oirschot, Maasland en Cuyk. Peelland moet nog betalen, doch hiervan is geen afgevaardigde aanwezig. Ook Kempenland heeft nog niet afgerekend. De Heer Schroeders zegt dit toe.

Plaatsvervangend bestuurslid Federatie.

Als opvolger van de Heer A. M. van den Hurk te Eindhoven, wordt als plaatsvervangend lid van het Federatiebestuur benoemd de Heer J. Heurkens te Eindhoven.

Zendt tijdig uw copie in voor het volgende nummer.

Sacraments-Gilde van Hulsel

Reeds jaren geleden bestond te Hulsel het Sacraments-Gilde. Een noodlottige brand in het jaar 1890 verwoeste de kerk, alsmede alle bescheiden de Gilde betreffende die in de kerk waren geborgen. Hiermede dreigde de Gilde te niet te gaan en toen in het jaar 1952 de plannen weer begonnen op te leven om de Gilde weer in ere te herstellen, kon niet meer worden nagegaan in welk jaar de Gilde werd opgericht. De Gilde moest uit zijn slaap worden opgewekt en onder de bezielende leiding van de hoofdman de heer Michelbrink, bijgestaan door de heren J. Maas te Reusel en Brekelmans te Hapert werd de Sacraments-Gilde nieuw leven ingeblazen.

Wegens gebrek aan de nodige gelden werd maar heel bescheiden begonnen, zodat de leden met een eenvoudig strikje op de borst konden deelnemen aan diverse gildedagen.

Het bestuur zag in dat dit anders moest worden en door taai doorzettingsvermogen en door aanschaffing van diverse attributen kan de Sacraments-Gilde na vier jaar, binnen atzienbare tijd in uniform uitrukken. De intussen geoefende vendeliers behaalden al verschillende prijzen. De zeer jeugdige tamboers, wisten al prijzen te bemachtigen, terwijl de nar bijna overal de eerste prijs behaalde. Tevens zal het niet lang meer duren of de Sacraments-Gilde zal op

GEVONDEN:

Nog steeds bevindt zich onder berusting van de schatbewaarder van het Gilde St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel, een houten nap met rood koord, kennelijk afkomstig van een nar en achtergelaten in het Gildehuis „De Korenmaaier” te Moergestel, bij het Gildefeest in 1956.

hoogtij dagen verschijnen voorop gegaan door een drumband.

Een woord van hulde komt zeker toe aan het bestuur, onder voorzitterschap van de hoofdman, die voor de Gilde, ondanks zijn drukke werkzaamheden, altijd in de weer is.

GROENEVELD,

Adj. O O. Kon. Marechaussee b.d.

Nieuws uit de Kring

Huwelijk vendelier de Kort, H'beek.

Vendelier Wilhelmus de Kort, zoon van de Hoofdman van Sint Sebastiaan, J. de Kort te Hilvarenbeek, trad op 2 januari 1957 in het huwelijk met mej. Helena Gillis, Baarle-Nassau

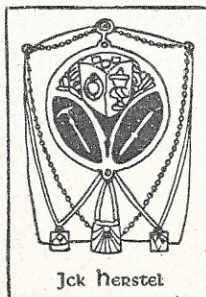
De foto toont het jonge paar, begeleid door vendeliers terwijl het de kerk verlaat.

Opening van den Boom „St. Mauritius”, Goirle.

Het schietseizoen van het Gewerengilde St. Mauritius is weer aangebroken en dit is met het nodige ceremonieel geopend, 's Middags om drie uur waren de gildebroeders om de schutsboom verenigd en verrichte de hoofdman de heer M. Adriaansen de opening.

Door de gildebroeders werd vervolgens op de drie vaste vogels geschoten. Deze werden neergehaald door M. Adriaansen, J. v. d. Berg en J. Smits, die resp. de eerste, tweede en derde prijs behaalden.

In het clubhuis „Herrezen Nederland” vond de

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, medailles etc.

Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting **JOS. HEEREN**

Ringbaan Oost 62 - Telefoon 22437 - TILBURG

prijzuitreiking plaats en bleven de gildebroeders nog enige tijd napraten over de kansen die zij gemist hadden.

Gilde „St. Barbara”, Oirschot

Woensdag (2e Kerstdag) hield b.g. Gilde in 't Gildehuis een geslaagd kaart-concours, waaraan tevens de trekking van de loterij was verbonden. Na een openingswoord door den Hopman P. den Ouden, werd een aanvang gemaakt met het kaarten. Er werd door de 30 deelnemende koppels fel gestreden, met als resultaat:

1e serie

- 1e prijs Eikemans-van Dun, Boxtel
- 2e „ C. Verhouden-van Beers, Oirschot
- 3e „ P. Deenen W. v. Kollenburg, „

2e serie

- 1e prijs P. Bierkens-J. van Nunen
- 2e „ v. d. Loo-Bosman
- 3e „ Wassenberg-L. Schel, Boxtel

Kegelen

- 1e prijs Jos. van Grinsven, Boxtel
- 2e „ Fr. Adriaans, Oirschot
- 3e „ M. v. d. Heuvel, Oirschot

Uitslag loterij: 1e prijs, een varken, no. 2592; 2e prijs, een varken, no. 2035; 3e prijs, theeservies, no. 1887; volgende prijzen, nos. 1949, 1694, 2039, 3424, 1781.

Gilde St. Barbara kan op een schitterend geslaagd concours terugzien.

Vendelier J. Persoons, Moergestel in het huwelijksbootje

Te Moergestel trad de bekende vendelier Jo Persoons van het Gilde St. Sebastiaan en St. Barbara in het huwelijk met mej. Annie Nouwens. V.l.n.r. schatbewaarder H. v. Erve, het bruidspaar, Uw redacteur en de hoofdman Goris Jansen.

door zijn makers grafwaarts gedragen, ter weerszijden geflankeerd door vendeliers, waarna de familie en belangstellenden volgden. Tijdens de uitvaartdienst in de kerk vormden de vendeliers de erewacht. Na de H. Mis trok de droeve stoet naar het kerkhof, waar de vele gildebroeders, nadat door de Z.E. Heer Pastoor de absoute was verricht, op de gebruikelijke wijze afscheid namen van hun mede-gildebroeder. Het was een voorname plechtigheid, die een waardige indruk zal hebben gemaakt op de talrijke aanwezigen en ongetwijfeld zal strekken tot troost aan zijn zwaarbeproepte echtgenote en kinderen. Moge v.l. Heer aan gildebroeder van Elderen op voorspraak van St. Sebastiaan en St. Barbara reeds het eeuwig loon hebben gegeven en in Zijn onmetelijke goedheid Zijn bijzondere zegen schenken aan zijn echtgenote en kinderen, opdat zij hieruit de kracht zullen kunnen putten hun kruis in Christelijke gelatenheid te dragen. En gij allen, gildebroeders, denkt hem in Uw gebeden. Hij ruste in vrede.

H. A. J. VAN ERVE.

Gilde St. Sebastiaan en Barbara, Moergestel

In het Gildehuis „t Stokske”, trad op 4 maart 1957, de heer Jos H. J. Schroeders uit Eindhoven op om voor de gildebroeders van St. Sebastiaan en Barbara en genodigden een lezing te houden over de gilden. Spreker behandelde het ontstaan, de groei en de bloei der gilden als in de vorige eeuwen bijna onmisbare broederschappen, diep geworteld in het volksleven der Zuidelijke Nederlanden. Ook de teruggang der gilden en hun wederopbloei in het huidige tijdperk, als ook de waarde van de gildebroederschappen werd uitvoerig behandeld. Vanzelfsprekend ontbrak ook het propagandistisch woord niet,

IN MEMORIAM

Gildebroeder C. van Elderen

Op 11 maart 1957 overleed de heer Cornelis van Elderen, in leven Gildebroeder van St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel, in de leeftijd van 49 jaren. Een goed gildebroeder en schutter is van ons heengegaan in de bloei zijner jaren, een groot gezin achterlatende in droefheid en rouw. Door zijn oprecht karakter en vriendelijkheid verwierf hij zich talrijke vrienden, hetgeen tot uring kwam bij zijn begrafenis. Vanzelfsprekend geschiedde deze met gilde-eer. Voorafgegaan door tamboers, vaandrigs en gildebroeders werd gildebroeder van Elderen

waarin de heer Schroeders er de nadruk op legde vooral te trachten de jeugd in de gilden op te nemen. De aanwezigen, die met aandacht de lezing volgden, hebben van een zeer geslaagde avond kunnen genieten, temeer wijl door de heer C.A.B.A.M. Schade enige interessante films werden vertoond van landjuwelen en gildefeesten.

Gilde „St. Barbara” te Oisterwijk

In het Gildehuis „Klein Spijk” werd op 25 februari 1957 door de heer Jan van de Mortel uit Vught voor de gildebroeders van St. Barbara en genodigden een lezing gehouden over het gildewezen. Op de hem eigen zeer onderhoudende wijze gaf de heer v. d. Mortel een interessant overzicht van de oude gebruiken en hun betekenis, de diverse attributen, alsmede het aanzien van de gilden de eeuwen door, dit alles gestaafd aan de hand van de historische geschriften, welke bewaard zijn gebleven. Zijn boeiend betoog genoot een aandachtig gehoor. Het was voor alle aanwezigen een zeer leerzame avond, waarbij door de heer Schade enige toepasselijke films werden vertoond.

VERGADERING

van het bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, in café Timmermans te Diessen op 3 februari 1957

Aanwezig: Voorzitter, Secretaris, Ondervoorzitter van Gils en Kolsteren, alsmede de adviseurs Dirks, van Eindhoven en Rijnen.

1. De voorzitter opent met de Christelijke groet en wenst het gezelschap een Zalig Nieuwjaar. Het nieuw gekozen bestuurslid G. Beex te Hoge Loon, schrijft tot zijn grote spijt verhinderd te zijn. Hij heeft mondeling zijn benoeming aangenomen. Voorts wordt voorgesteld om het afgetreden bestuurslid Karel Smulders te Hoge Loon een dankschrijven te zenden voor alles wat hij in het Kringbestuur heeft gedaan. De secretaris zal zulks doen.
2. Vervolgens komt aan de orde, een 12tal punten welke St. Odulphus Best, heeft opgegeven naar aanleiding van de afgelopen Kringdag. Daar hier vele bruikbare gedachten in zitten, zal secretaris van Loon deze verwerken in een aanvullend Kring-reglement, hetwelk ter keuring op de volgende Kringbestuursvergadering zal worden aangeboden. Voorgesteld wordt om het geheel dan als boekje te drukken, een boekje gooit men niet weg en een stencil veel gemakkelijker.
3. De dhr. Rijnen, welke zitting heeft voor het Kringbestuur in de vendelcommissie van de Federatie, leest het ontwerp vendel-

reglement voor. Over punt VI is men nog niet accoord en zal een nieuwe commissie-vergadering worden belegd. Hopelijk is men vóór 1 april het eens met het oog op publicatie in de Gildetrom. In art. X wordt aanbevolen juryleden uit eigen Kring te nemen. Dit kan de vergadering niet waarden, hoe onbekender ter plaatse, hoe beter, waardoor ook moeilijkheden worden voorkomen dat een jurylid over familie of vrienden moet oordelen. Heer Rijnen zal dit bespreken.

4. Wat het standaardrijden aangaat, gelooft men niet dat een commissie nodig is voor de Federatie. De Heer Dirks zegt dat dit in eigen Kring dient te worden gehouden: een vaan of trom neemt men overal mee naar toe; een paard zo ver niet, of men dient ter plaatse een vreemd paard te lenen of te huren en dat is ook niet alles.

5. Wat de trom aangaat is men van mening dat een federale commissie dient te worden ingesteld naar het voorbeeld van de vendelcommissie en dit dus aan de Federatie voor te stellen. Hier wordt o a. gedacht aan tambours boven en onder de veertig jaar, terwijl voor de jongere tambours een duidelijke leeftijdsgrens zal moeten worden voorgeschreven inzake het gebruik van de muziektrom en de Gildetrom. De Heer van Loon zal hierover schrijven. Onze afgevaardigde zal zijn, de Heer A. van Eindhoven, te Lage Mierde.

6. Zondagswet. Teneinde toepassing te verkrijgen van art. 5 a, sub. 1 van de zondagswet heeft het Federatiebestuur een verzoekschrift tot het college van Gedeputeerde Staten van Noord Brabant gericht, teneinde het mogelijk te maken dat vele oude Gilde-gebruiken op zondagochtend vóór 13 uur, doorgang kunnen vinden. In een apart artikel zijn deze oude gebruiken opgenomen. Wat de Kring betreft zijn alle Gilden aangegeven, of deze aangesloten zijn of niet (Netersel en Casteren, St. Willibrordus). Het blijkt dat in Biest-Houtakker een niet-aangesloten Gilde O.L. Vrouw bestaat. Dit zal de Heer Schade aan de Heer van de Mortel nog doorgeven. De voorzitter zal trachten dit gezelschap weer aangesloten te krijgen.

7. De voorzitter stelt voor om voor de bestuursleden in aansluiting op de sjerp, ook een paarsrode band om de hoge hoed te doen, terwijl de Kringadviseurs dienovereenkomstig armbanden zullen ontvangen, waarop hun functie staat ge-

borduurd. Hiermede gaat men algemeen accoord, behalve de Heer van Loon die erg aan zijn pet gehecht is.

8. Rondvraag, De Heer Kolsters vond vrij Gildefeest Moergestel schraal voor de handboog: geen personeel, alleen corps; dit houdt in 4 pijlen schieten en weg. De Heer Dirks heeft nog steeds zijn prijs van f 4.— niet ontvangen van hetzelfde Gildefeest. Hij dringt er op aan dat den-gene welke op een Gildefeest, voor reeds vertrokkenen, prijzen medenemen, hun naam en adres opgeven. Bij de algemene drukte bij de prijzen-uitdeling, wordt dit in de regel verzuimd en verdwijnen er

zilveren schilden en geldprijzen in verkeerde of nonchalante handen. De Heer Rijnen wil de vendeliërs van de Kring oproepen zodra de commissie met het ontwerp gereed is in bijzijn van het Kringbestuur, teneinde hen de nieuwe gang van zaken mede te delen. De voorzitter deelt mede dat St. Sebastiaan Hogeloon, een nieuwe Hoofdman heeft gekregen: Fr. van den Wildenberg. Wegens het 350-jarig bestaan vraagt dit Gilde om een vrij gildefeest op 10 en 11 Augustus, waarmede de vergadering accoord gaat. Daarna sluit de voorzitter de vergadering met de Christelijke groet.

Red.

De schutterij ST. NICOLAAS — VALKENBURG

De Edele Noble Agtbare Jonge Schutterij der Stad en Vrijheid Valkeborg, te Valkenburg vierde haar 300-jarig bestaan.

De Schutterij is toegewijd aan St. Nicolaas en speelt in Valkenburg een hoogst belangrijke rol in het gemeenschapsleven. Het uniform is donkergroen met blauwe broek en donkergroene kepi, rode kraag, gouden biezen en witte handschoenen. De overheid draagt sabels en heeft miliaire rangen, welke afhankelijk zijn van het aantal jaren in dienst van de schutterij doorgebracht. Het eigenlijke bestuur is bij officiële gelegenheden in rok met hoge hoed. Het indrukwekkend gezelschap wordt voorafgegaan door 'n tamboer-maitre met kolbak gevolgd door 3 muziektrommen, 2 halfdiepe trommen, een slagtrom en 3 trompetters.

Voor de aanvang van de grootse feestelijkheden rondom dit 300-jarig jubileum,

werd een H. Mis opgedragen in het oude kerkje van St. Nicolaas te Valkenburg. Bij het binnenkomen van de schutterij speelde het Wilhelmus, waarna de H. Mis met drie Heren werd opgedragen. Tijdens de consecratie werd achter in de kerk de trom geroerd en trompetsignalen geblazen. Na de H. Mis werd gemarcheerd naar Hotel Schaepkens van Sint Fijt, waar een feestontbijt was aangericht waaraan ook de burgemeester en de pastoor deelnamen. Tot de vele feestelijkheden behoorde een echte Schutters-maaltijd op de ruïne van Valkenburg, waarbij hele ossen aan het spit werden gebraden.

Hoewel de Limburgse Schutterijen een geheel andere inslag hebben dan de Brabantse Gilden, meenden wij toch dit heugelijk jubileum van St. Nicolaas te moeten vermelden.

Red.

Nieuws uit België

Reeds eerder schreven wij in dit blad over het voortvarende St. Sebastiaansgilde uit Haacht, o.m. over hun tocht naar Wales (Engeland). Nadien werd deelgenomen aan het festival der Internationale Folklore te Nice (Frankrijk), als enigste vertegenwoordigster der Vlaamse Gilden. Er waren groepen aanwezig uit liefst 16 landen, welke allen hun beste kunnen toonden. In het bijzonder de Zwaarddans van het St. Sebastiaansgilde te Haacht, had zoveel succes dat hoofdman Joris Lambrechts talloze aanbiedingen ontving om met zijn Gilde naar andere internationale tournooien te komen. Niet voor niets schreven de Franse bladen dat de Vlaamse groep Sint Sebastiaan, Haacht in haar Middeleeuwse klederdracht, onbewust de doeken van Breughel opriep!

Na wederom met groot succes te hebben deelgenomen aan de internationale folklore feesten te Arnhem, trok hoofdman Lambrechts met zijn Gildebroeders en Gildezusters naar Sicilië (Italië), waar deelgenomen werd aan het Internationale Folkloristisch festival te Agrigento, waar elf verschillende landen vertegenwoordigd waren en de tweede prijs in de wacht werd gesleept, bestaande uit een zilveren trophee, geschonken door de President van Sicilië

Op de terugreis verleende Z.H. de Paus een speciale audiëntie aan dit uitzonderlijke gezelschap, dat er niet tegenop ziet een reis van 2500 K.M. te maken om een gildefeest in den vreemde bij te wonen. Het is werkelijk ongelooflijk wat dit Gilde de laatste jaren op buitenlandse feesten heeft gepresteerd en wij nemen dan ook diep onze Gildehoed af voor hoofdman Joris Lambrechts en zijn medebestuurderen, voor de buitengewone wijze waarop zij het gildewezen hebben gediend en hooggehouden.

Hopelijk zijn wij binnenkort in de gelegenheid dit prachtige Gilde in Nederland te kunnen begroeten. Misschien wel op het internationale Gildefeest, ter ere van het 350-jarig bestaan van het Gilde Sint Sebastiaan te Hogeloon, hetwelk voor de televisie zal worden uitgezonden.

Red.

Gildefeesten in België

2 Juni. Groot gildefeest te Brasschaet (Maria ter Heide), ter gelegenheid van de Kon. Erkenning van de Boogschutters „De Jonge Sebastianen”.

17 en 18 Augustus. Landjuweel te Diest. Voor beide Gildefeesten zijn geldprijzen uitgelooft, terwijl een aangepaste vergoeding wordt gegeven in de reiskosten.

kerkelijke kunst

J. a. VERBUNT

edelsmeedwerk

paramenten

vlaggen

vaandels

langestraat 27
telefoon 21950-51
tilburg

De heer J. van Hoof 50-jaar Gildebroeder van St. Sebastiaan te Diessen — belaaft vlak voor zijn welverdiende huldiging overleden. —

Weer een GOUDEN JUBILARIS bij 't Gilde St. Sebastiaan, Diessen

Donderdag 28 febr. was het voor het gilde St. Sebastiaan een feestavond: n.l. gehuldigd zou worden de Heer J. M. W. van Dijk als gouden jubilaris en als standaardrijder of cornet van het gilde. Om 7 uur waren gildebroeders en gildezusters in het gildehuis bij W. Klessens bijeen en werd om 7.30 uur de Heer v. Dijk en zijn familie door het bestuur ontvangen. Ook was Burgemeester van Wijnhoven aanwezig en de fanfare St. Willibrordus. De Burgemeester sprak de

huldigungsrede en memoreerde wat van Dijk had gedaan gedurende de 57 jaar lid, waarvan 50 jaar cornet. Spreker zeide: Ik had vandaag graag 2 jubilarissen gehuldigd, n.l. ook de heer J. v. Hoof, die 50 jaar gildebroeder was, doch die een maand geleden is overleden. Ook v. Hoof heeft veel gedaan en gezorgd voor een hogen opbloei van het gilde, waarvoor het bestuur hem heeft gehuldigd door H.H. Missen te doen opdragen. Bij het einde van zijn rede maakte de Burgemeester bekend dat het H. M. Koningin Juliana had behaagd den Heer van Dijk de ere medaille verbonden aan de orde van Oranje Nassau in zilver te verlenen welke onderscheiding de Burgemeester onder het spelen van het Wilhelmus door de fanfare de jubilaris opspelde. Daarna kwam de zangvereniging „Zang en Vriendschap” de jubilaris huldigen door enkele gezangen en werd gelegenheid gegeven aan allen om persoonlijk de jubilaris te feliciteren. Ver-

V.l.n.r. Pastoor van der Linden (pas Zilveren pastoorsjubileum gevierd) Hoofdman Jos van Dijk (zoon van de jubilaris) Koning Peeters, Deken H. Dirks (jubilaris 1956) de gouden jubilaris J. M. W. van Dijk, Burgemeester Wijnhoven en A. N. van Gils, ouderling en eveneens jubilaris 1956.

GULF

-motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële
smeerschema's

VOOR ALLE MERKEN TRACTOREN EN LANDBOUWMACHINES

N.V. Oliehandel v.h. Van Vollenhoven & Smulders

NIEUWLANDSTRAAT 41 — TELEFOON K 4250 — 23620 — TILBURG

volgens werd aangezetten aan een welvoorzienige koffietafel en werd daarna onder het genot van een glaasje en onder voordracht en zang, de avond buitengewoon genoeglijk doorgebracht. Toen het late uur was gekomen dankte de heer v. d. Pas namens de jubilaris en familie het bestuur en leden der gilde en ook Burgemeester Wijnhoven voor alles wat zij hadden gedaan om dit feest te doen slagen, waarna de Burgemeester dit feest sloot met een wel te rusten. Diessen W. P. van Gils.

Bij de Bisschopswijding

Bij de bekendmaking van de benoeming tot Bisschop Coadjutor van de Tilburgse Pastoor W. M. Bekkers, de voorbereidende maatregelen, de vele en mooie foto's en verslagen die we hebben mogen aantreffen van de wijding op 12 februari j.l. van onze Brabantse Bisschop, heeft op mij en vele anderen een diepe indruk gemaakt. Bij al het schone, dat vooral bij de wijding te aanschouwen was, heb ik echter tot mijn spijt een massale deelname van de Brabantse Gilden gemist.

Op alle grote en kleine Gildefeesten worden door alle sprekers de Gilden toch altijd in een adem genoemd als beschermers van Kerk en Staat.

Hoewel in dit geval van een bescherming geen sprake is, kan toch wel van trouw en afhankelijkheid worden gesproken. Was het niet een mooie uiting van kinderlijke onderdanigheid geweest aan het Kerkelijk Gezag als in plaats van een kleine vertegenwoordiging en slechts één Gilde, waarvan Mgr. zelf Gildebroeder was en is, deze Bisschop inplaats van over één vaandel, over een lange rij van vandelens zijn Bisdome was binnengeschreden. Het is mij bekend dat de St. Jans Kathedraal

niet alle genodigden en de Gilden zou hebben kunnen bevatten, maar bedoeld huldebetoon had best tussen de St. Jan en het Bisschoppelijk paleis kunnen plaats hebben.

Het zal toch niet onbekend zijn, dat bij het bezoek van H. M. Koningin en Z. K. H. de Prins aan 's Hertogenbosch het een en ander ook in de open lucht heeft plaatsgevonden.

Aan tijd van voorbereiding heeft het ook niet ontbroken, daarbij gevoegd dat men de eventuele deelname aan elk Gilde afzonderlijk had kunnen overlaten die zich tijdig hadden kunnen opgeven, zo meen ik het te mogen betreuren dat de Gilden van Brabant bij deze Bisschopswijding in zo kleine getale hebben kunnen deelnemen, of mag ik veronderstellen, dat wanneer de Bisschop zelf er niet voor gezorgd, of misschien beter gezegd, had laten uitkomen dat hij het zeer op prijs zou stellen dat zijn Gilde erbij tegenwoordig was, er geen enkel Gilde erbij tegenwoordig zou zijn geweest!

Ik ben van mening dat de leidende persoonlijkheden voor een meer gepaste deelname hadden kunnen zorgen en ik ben er van overtuigd dat de Gilden zich niet onbetuigd zouden hebben gelaten, wanneer een beroep op hen zou zijn gedaan.

Van deze plaats echter, Bisschop Bekkers hartelijk gefeliciteerd en Ad multos annos.

C. VAN HUIJGEVOORT,

Hoofdman Gilde St. Dionisius, Tilburg

Naschrift redactie:

Wij zijn het geheel met de zienswijze van de Heer van Huijgevoort eens, terwijl ook het federatiebestuur een massale Gildehulde had willen organiseren. Op uitdrukkelijk verzoek van Mgr. Bekkers is dit echter op de bekende sobere wijze geschied.

BINDT MET VASTE KNOOP
UW DRUKWERK AAN DE HOOP

Drukkerij-Uitgeverij „De Hoop”

M. C. van de Ven & Zonen, Hoogvensestraat 163, Telefoon 25444 Tilburg

